

Українські ВІСТІ

Субота, 13 вересня 1947 р.

UKRAINIANS NEWS

Число 64 (122) Рік III

Часопис виходить двічі на тиждень: у середу і суботу

Адреса редакції й адміністрації: Neu Ulm, Ludwigstrasse 10.

Читайте сьогодні:

Міжнародна інформація (стор. 1).
Юрій Молодорч. Політичні і наукові знання—українській молоді! (стор. 2).
Загострення ситуації в Чехо-Словаччині (стор. 2).
Віда книга про події в 1940 р. (стор. 2).
Навколо іранської нафти (стор. 2).
Я. О. Чому німці стали гітлерівцями? (стор. 3).
Ю. Дивнич. „Проблеми“ (стор. 3, 4, 5).
Данило Мрішук. Україна в совєтській дійсності (стор. 4).
Максим Сливка. Таборовий Юда (стор. 4).
Петро Хмара. Могила Євгена Гребінки (стор. 5).

ОСТАННІ
НОВИНИ

Маркос бажає замирення?

АТЕНИ. (РШТ, ББС). 10 вересня. Батажок грецьких повстанців генерал Маркос заявив про свою згоду видати наказ припинити воєнні дії і прийняти амнестію під умовою, що в Греції буде створено коаліційний уряд з представників усіх партій, включно з ЕАМ. Вимоги Маркоса зводяться до таких трьох пунктів: 1) демократизація, 2) національна незалежність і 3) згода між Сходом і Заходом.

Мальта одержує конституцію

ЛОНДОН. (ББС). 10 вересня. Губернатор Мальти проголосив сьогодні конституцію, що стає чинною 22 вересня. З 1833 року Мальта є англійською колонією. В 1943 р. Англія пообіцяла дати їй самостійність. Згідно з конституцією, всі внутрішні справи поладжуватимуть місцеві органи, а оборона і закордонні справи перебуватимуть у руках англійців.

Новий турецький уряд

АНКАРА. (ББС). 10 вересня. З огляду на кепський стан здоров'я турецький міністер-президент Р. Пекер подався до лікарні. Однак, гадають, що його до цього змусила суворая критика, з боку опозиції, внутрішньої політики уряду.

АНКАРА. (РШТ). 11 вересня. Газан Зака, що йому доручено сформулювати новий кабінет, утворив учора новий турецький уряд. Новий уряд почав сьогодні свою діяльність.

Шумахер іде до США

ГАННОВЕР. (Дена-ДПД). 10 вересня. На запрошення американської організації профспілок AFL д-р Курт Шумахер, перший голова соціал-демократичної партії Німеччини, візьме участь у конгресі американських профспілок, що відбудеться в Сан-Франциско в жовтні ц. р.

Страйк... селян

РИМ. 9 вересня. В цілій північній Італії розпочався учора страйк майже 1 млн. селян, що в такий спосіб домагаються поліпшення умов праці. Якщо страйк протриває довгий час, він поставить під загрозу збір урожаю рижу. Внутрішнє політичне становище значно загострилося. Промова провідника італійських комуністів Толіятті, в якій він закликав усунути уряд збройною силою, стурбувала населення. („Wiener Kurier“).

Сталін у Сочі

ШТУТГАРТ. (УВ). 11 вересня. Як повідомляє німецький часопис „Штутгартер Нахрїхтен“ у своєму сьогоднішньому числі, генералісимус Сталін вирушив у відпустку, щоб відпочити на кавказькому курорті Сочі.

Статут автономії для Індокитаю

САЙГОН. (ЮП). 10 вересня. Франція запропонувала Індокитаєві цілковиту політичну незалежність у рамках Французького Союзу. Цю пропозицію оголосив високий комісар Індокитаю Еміль Боллер. Він сказав, що Франція дасть різним індокитайським урядам право цілковитої свободи у виконанні їх внутрішніх справ. На випадок нападу з-зовні індонезійські збройні сили будуть відпорядковані французькій армії.

Постанова про земельну реформу

ГАМБУРГ. (Зюдвестфаль). 11 вересня. В англійській зоні опубліковано сьогодні постанову про земельну реформу. Згідно з постановою, в англійській зоні дозволяється мати на одного землевласника не більш 150 га землі.

Дві фази Маршалового пляну

ПАРИЖ. (ЮП). 10 вересня. Згідно з повідомленням CBS, американський міністер закордонних справ Маршал сказав: „Заходи європейської самопомогі треба здійснювати двома фазами в рамках однієї програми. Перша фаза матиме форму тимчасової допомоги, щоб усунути безпосередню загрозу голоду і холоду. Друга фаза охоплюватиме довготермінову програму відбудови європейської економіки“. Як заявив Маршал у своєму поясненні далі, він сподівається до другої половини жовтня мати в своїх руках всі дані, щоб на підставі цих даних фінансовий комітет Конгресу міг вирішити про обсяг американської допомоги.

Сестра Пандіта Неру — перший амбасадор Індії в ССРР. Наше фото показує; Пані Пандіт [посередній] по дорозі до Москви під час зупинки в Теграні, де її привітала делегація іранської жіночої організації. Зліва—дочка п. Пандіт—Чандра Лекга. Пані Пандіт також очолює індійську делегацію на сесію ОН, що відкриється 16-го вересня ц.р. [Дена—НІТ—Більд].

Під знаком наступної сесії ОН

ЛЕЙК САКСЕС. (АП). Вся теперішня праця в Раді Безпеки і в підкомісіях ОН проходить під знаком наступної сесії, призначеної на 15-е вересня. Делегати Ради Безпеки і політичні кола американської столиці розцінюють сесію як останній шанс поновити престиж Організації в очах світової громадськості. У Вашингтоні сподіваються, що під час сесії відносини між США й СРСР будуть кращими, ніж сьогодні.

Щоб покінчити із застоєм у переговорах з приводу плянів загального роззброєння, наприкінці минулого тижня США ввели на засіданні „Комітету зброї“ нову пропозицію. Згідно з пропозицією, питання атомової зброї, що служать як засіб масового нищення,

розгляд звіту палестинської комісії, прийняття нових членів, англо-єгипетський конфлікт і, що це не зовсім певно, ставлення Об'єднаних Націй до Еспанії Франко. Сесія, гадають, триватиме від 2 до 3-х місяців.

Клей не заперечує проти соціалізації в Німеччині

ФРАНКФУРТ. (Дена). 9 вересня. Під час однієї наради з провідними представниками профспілок американської окупаційної зони американський військовий губернатор ген. Клей заявив, що на його батьківщині більших успіхів досягнуто завдяки системі вільного господарювання. Однак, якщо німецький народ бажає собі іншої економіки, то слід залишити йому (німецькому народові) право вирішувати самому.

За словами Клея, американська військова влада обстоює погляд, що не може вирішувати в одній окремій країні про долю промисловості, яка має вагу для всього народу. Якщо ж мова йде про соціалізацію підприємств чи промислових галузей окремої країни, то військова влада не матиме проти цього жадних заперечень, звичайно, під умовою, що таке рішення буде ухвалено в демократичний спосіб.

В перебігу наради ген. Клей звернув далі увагу на те, що військова влада прихильно наставляє до профспілкового руху і сприяє його розвитку. Якщо ж військова влада ставить перед профспілками де-

які умови, то він, г. Клей, переконаний, що вони відповідають вимогам профспілок.

Згідно з повідомленням, представники профспілок підкреслювали, що тяжіння до підвищення продуктивності праці в Німеччині вимагає, на їхню думку, наявності плянкової економіки, за якої господарство може розвиватися продуктивніше, ніж за вільної економіки.

США скорочує експорт збіжжя

ВАШІНГТОН. (АП). 9 вересня. США мусять скоротити експорт свого збіжжя, сказав у п'ятницю американський міністер сільського господарства Ендерсен. Тому країні імпортери мусять більше самі піклуватися про своє харчування.

В одній радіопроволі Ендерсен пояснив, що США доклататимуть, щоправда, всіх зусиль, щоб виконати свої обіцянки в ділянці достав збіжжя, але рекордних достав збіжжя як в 1946 р., коли до інших країн вивезено 563 млн. бушелів (1 бушель—27,26 кг), не можна буде досягти. Навіть рекордний урожай пшениці не може покрити недорозу кукурудзи, — сказав міні-

стер і додав, що сутужне становище з доларами в європейських країнах призведе до обмеження американського експорту.

ОТТАВА. (АП). 9 вересня. Згідно з підрахунками сільсько-господарського статистичного відділу, Канада матиме з сьогорічного врожаю приблизно 200 млн. бушелів пшениці і пшеничного борошна на експорт. На основі англо-канадського договору про доставку пшениці Англія одержить 160 млн. бушелів. Отож, для експорту до інших країн залишається—лише 40 млн. бушелів.

Донірхенський пакт ратифіковано

ЛОНДОН. [Дена-Ройтер]. 8 вересня. Англо-французький союзний договір, що його підписали 4-го березня (щойно перед Московською конференцією) міністри закордонних справ Бевін і Бідо, сьогодні ратифіковано в англійському міністерстві закордонних справ. Бевін назвав пакт кульмінаційним пунктом англо-французького альянсу, що почався в 1906 р. і зберігся протягом обох світових війн. Договір чинний терміном на 50 років (у попередньому числі „УВ“ помилково надруковано „на 15 років“).

* ЛОНДОН. (ББС). 9 вересня. Сьогодні вранці до Лондону прибув Вишинський, заступник совєтського міністра закордонних справ. У четвер він відпливе до Нью-Йорку кораблем „Квін Елізабет“, щоб наступного вівторка, разом з совєтською делегацією, бути присутнім на відкритій сесії ОН.

* КИЇВ. (Радіо-Київ). 9 вересня. Делегацію Совєтської України на сесію ОН очолює Мануйльський, міністер закордонних справ і заступник голови Ради міністрів УРСР. До складу делегації входять Войнах і Демченко.

* СЕОЛ. (ГА). 9 вересня. Спільна совєтсько-американська комісія в справах Кореї повідомляє про ще одне розходження в середовищі комісії: розходження постало цього разу з приводу самого звіту про роботу комісії, що його вона мала передати США й ССРР. Як заявив шеф американської делегації Бравн, совєтська делегація хотіла усунути всі ті пункти, що характеризують американську точку погляду. США намагаються залучити до консультації з приводу майбутнього уряду Кореї якомога більше корейських партій, тоді як Совєти виступають проти тих корейських груп, що були в опозиції до московських рішень в справі Кореї.

* НЬЮ-ДЕЛІ. (РШТ). 9 вересня. В місті виникли сьогодні пожежі. Наслідком сутичок між індусами й мусульманами вбито і поранено до 10.000 осіб. Магатма Ганді прибув сьогодні до Нью-Делі. Він спробує своєю голодівкою покласти край кровопролиттю в столиці домініону Індія.

* СОФІЯ. (ББС). 9 вересня. Болгарія святкує сьогодні третю річницю свого звільнення й утворення народного фронту. З цієї нагоди 2.500 арештантів одержать амнестію.

* СОФІЯ. (ГА). 9 вересня. Згідно з повідомленням часопису „Нью-Йорк Таймс“, представники Англії і США не візьмуть участі в урочистостях з нагоди третіх роковин звільнення Болгарії, щоб таким чином продемонструвати з приводу відмови Болгарії переглянути справу Петкова, лідера опозиційної селянської партії.

* РИМ. (ББС). 9 вересня. Головнокомандувач середземноморської флотії США заявив одному кореспондентові, що американська флотія залпатиметься в Середземному морі і курсуватиме в італійських водах навіть після ратифікації італійського мирного договору. Вона співпрацюватиме з англійською флотією.

* ВАШІНГТОН. (ГА). 9 вересня. Міністер сільськогосподарства сказав, що протягом першої половини 1947 р. вивіз сільськогосподарських продуктів із США на 5% перевищить вивіз с.-г. продуктів за той самий час минулого року. Сільськогосподарський експорт склався, головню, з пшениці, м'яса і бавовни.

* ЛОНДОН. (ББС). 9 вересня. На запитання одного кореспондента, чи зможе приїхати з Совєтського Союзу до Англії дружина 15 англійських громадян, Вишинський відповів, що його не так цікавить питання 15 жінок, як питання про долю 150.000 совєтських громадян в англійській окупаційній зоні, яких все ще не звільнено. На це кореспондент сказав, що вони (ДП) живуть там з своєю доброю волею, і ніяк не можна порівнювати примусової репатріації з жінками, що хочуть приїхати до своїх чоловіків.

* МОСКВА. (Зюдвестфунк). 7 вересня. Щоб сприяти інтенсифікації судноплавства на Дунаї, Совєтський Союз вирішив відступити Угорщині 46 кораблів.

Політичні і наукові знання українській молоді!

Загострення ситуації в Чехо-Словаччині

Антикомуністичний блок. — Масарик теж проти

Питання, поставлене Миколою Хвильовим двадцять років тому „молоді літературній молоді“ — „Камо грядеші?“ — вже тоді розривало межі його прикладення до суто-літературного середовища. Як і дальша теза — „Європа чи „Просвіта“? — воно стало тривожним мементом для всієї мислячої молоді, воно породило спонтанну тягу крашої частини української молоді до оволодіння висотами духової європейської культури, до опанування політичних і наукових знань, воно створило спочатку роздорожену організаційно, а потім об'єднану в СУМ'ї, але завжди монолітну в своїх кінцевих цілях когорту, що з гордо піднесеними прапорами дійшла аж до гіркої пам'яті 1937 євровського року, воно, це питання і гасло, повело іншу — упіллую — частину її тернистими шляхами далі, через апокаліптичні видошення другої світової війни, де її постійно доводилось бути дійовим учасником, аж зіткнуло нарешті з реальною матеріальною і духовою Європою, загостривши до крайньої актуальності дилему Хвильового. І якщо приймемо бездискусійно визначення: „Молодь — це наше майбутнє“, — сьогодні воно стало питанням нашого „бути“, сьогодні — це питання витрашу останнього шансу і закріплення успіхів наших змагань на потімні часи, сьогодні це питання вже стоїть перед кожним молодим емігрантом, навіть, якщо він донині і не збирається називатися політичним емігрантом. На мові популярній воно звучить ще виразніше: або ми будемо мати необхідний політично і науково озброєний корпус (це корпус поліції — насамперед!) працівників усіх галузей державного життя, від сільської управи почавши, корпус людей, вихованих по-європейськи, або ми без кінця будемо повторювати акти визвольних змагань і ще століттями залишимося рабами. Для цієї останньої можливості, для цього другого „або“ ми вже тепер маємо аж забагато „діячів“ у нинішніх „пашківських республіках“, якими стали табори з безкоштовним мешканням, харчуванням, опаленням (повний тобі комунізм!) і без обов'язку навіть навчитися для себе і, замість ставити „двигатя“ (як де хто каже), уміти хоч підписуватись. Перше „або“ виключає існування навіть одиничних випадків аналіфбетизму, цієї кошмарної спадщини віків рабства, на якій зручно грають не лише вороги наші, а й наші політики із „безпросвітливою просвітою“. Перше „або“ сьогодні вже обвинувачує цю „безпросвітню просвіту“ за два змарнованих роки боротьби за корито, в якій аналіфбет був незамінним рушієм.

Люди того гатунку, що разом з Хвильовим сказали „Європа“ — ці — завжди готові робити діло. Вони готові найтісніше зв'язатися із нашою молоддю, вони готові через систему лекцій, викладів, курсів, семінарів, шкіл і інших форм роботи принести нашій молоді і передати свої політичні, наукові і мистецькі знання, вони готові думкою, як висловився один науковець, штурмувати залізну заслонку. Так, залізну заслонку. Бо штурмувати її сьогодні — це не лише змагання із зброєю в руках або творити у вигнанні політичні, наукові й мистецькі цінності; це штурмувати власну темряву і нецитувати. Нині в українських підсоветських землях шириться рух за відповідне перевиховання народних мас, і зокрема молоді, в советському дусі; до участі в ньому залучено всіх учених, професорів, доцентів, партійних дія-

чів, письменників, працівників мистецтва. Ми мусимо рахуватися з тим, що прийшовши „у сім'ю вільну нову“, очевидно матимемо справу не з аналіфбетамми, а знайдемо дуже багато фахівців советського типу. Із значною кількістю їх нам доведеться не лише працювати, а й дискутуючи перевиговувати їх. Чи ж зможуть нинішні „таборові хлопці“ стати до праці на відповідних ділянках державного життя, чи ж зможуть ці „таборові хлопці“ дати зміст і форму новій правді. Маємо сумнів. І якщо не хочемо повторити 1941 року — не маємо права повторити. Коли ідеї і здебільшого малоосвічені молоді патріоти проривалися через десятки застав жандармерії й гестапо, щоб пронести свої зерна української ідеї до серця „східно-української молоді, вони побачили, що залишилися там незрозумілими або непочутими. Мусимо ще раз закликати словами М. Хвильового: „Молоді“ молоді треба вчитися, вчитись і вчитись“.

Це є першорядна проблема майже кожної нашої громадської інституції, від відділу молоді ЦПУЕ починаючи і таборовими управами кінчаючи. Безголов'я ж наше і просвітня гарку-задунайщина, що в ділянці розроблення проблем зокрема „наддніпрянської молоді“ дала клясичний зразок в особі якогось Михайла Шульги (чи не той Шульга-Шульженко, що Т. Шевченка записав до комуністів?) з його недорікуватою брошурою „Про молодь Наддніпрянщини“, не дають підстав дивитися будь-що-будь оптимістично на стан, що вже об'єктивно постав, як основа дальшого поступу. Не вмюючи „завивати правду в бавовну“, осмілюємось для прикладу твердити, що СУМ, задуманий як організація молоді понадпартійна і соборницька, зокрема розрахована на максимальне втягнення і перевиховання якоїсь значної частини „східно-української молоді, у більшості таборів перетворився в придаток однієї партії, що постачала туди відповідний контингент своїх організованих членів і симпатиків, а отже міцно закрила двері для „івакомислячих“. Маємо на увазі конкретний факт в таборі Н. Ульм чи Штутгарт-Цуффенгаузен. Маємо на увазі хоча б такий промовистий факт, коли на 2 з'їзді ЦПУЕ делегат від СУМ'у, він же й голова УК, виразно бльокнувся з „блєскучим відокремленням“, тоді як почуття такту й користі для понадпартійної організації молоді принайменше підказували утримуватися від розгрі міжпартійних боїв.

Все ж мимо цього ми сподіваємось, що гасло: „Політичні і наукові знання — українській молоді!“ стане підставою для налагодження втраченого і втрачуваного контакту молоді з інтелігенцією, що цей зв'язок стане відчутним, дійовим, щоденним, що авторитетні інституції й організації через улаштування лекцій, семінарів, викладів, шкіл, курсів, лекторіїв, обговорень нових книг і вистав, плідних дискусій, літературних вечорів і пожвавлення роботи гуртків художньої самодіяльності надолужать прогнане в суєті таборової грізні.

Тепер слово в першу чергу за проводом СУМ'у, за відділом молоді ЦПУЕ і референтами молоді в областях та по таборах.

А наші вчені, професори, громадські діячі, письменники, працівники мистецтва напевне скажуть, що завжди готові служити добрій справі.

Тепер слово за нашою молоддю, до якої звертаємось запитом Миколи Хвильового: „кажіть же, юнаки і юнки: „камо грядеші?“

Юрій МОЛОДОРИЧ.

ПРАГА. („Швабенхо“). 9 вересня. Всі партії чеського парламенту об'єдналися в один блок проти комуністів. Таким чином внутрішня ситуація в Чехо-Словаччині значно загострилася. Соціал-демократи пояснюють, що „демократичний розвиток Чехо-Словаччини буде поставлено під загрозу, якщо політичні партії, які належать до національного фронту, дотримуватимуться тактики, застосованої протягом останніх днів“.

Безпосереднім приводом до такого кризного загострення внутрішнього становища країни стала вимога комуністів підвищити податки на майно, щоб у такий спосіб здобути кредити, що наслідком неврожаю так потрібні для фінансування сільського господарства. Цей податок

дошкульно зачепив би зокрема домовласників і землевласників. Насправді йдеться про інші речі. Через комуністичну пропаганду під час наступних виборів інші партії можуть стати відтисненими до стіни. В якому напрямі йдуть ці побоювання, показує одна стаття в соціал-демократичному часописі „Право Люду“, в якій говориться: „Не бійтеся! З вами нічого не трапиться. Ви почуєте погрози і переживете систематичну кампанію, що прагне досягти своєї мети за допомогою примусу, терору і страху. Якщо ми хочемо зберегти в Чехо-Словаччині свободу і демократію, ми мусимо витримати цей натиск“.

Також міністер закордонних справ Ян Масарик, що не належить ні до якої партії, вступив у конфлікт після

того, як орган комуністичної партії напав на не-комуністичних міністрів як винуватців провалу „податку на мільйонерів“. Масарик виступив потім дуже гостро проти демагогії комуністів. Покищо невідомо, які зовнішньо-політичні наслідки може мати таке ставлення партій до комуністів, бо за теперішніх умов Чехо-Словаччини не можна провадити протимосковську політику. Чехо-Словаччина розташована не між Сходом і Заходом, а виразно між Німеччиною і Росією. Така позиція визначається страхом перед економічним відродженням Німеччини. З огляду на це Чехо-Словаччина не може провадити, навіть всередині країни, ніякої політики, що могла б затмарити відносини з Советським Союзом.

Біла книга про події в 1940 р.

Англія й Франція мали оголосити війну СССР

СТОКГОЛЬМ. (АП). 6 вересня. Як виходить із шведської Білої книги, опублікованої в п'ятницю, лише 48 годин відділяють Англію й Францію в березні 1940 р. від проголошення війни СССР. Опубліковані документи доводять, що Англія й Франція мали намір надіслати до Фінляндії 50.000 вояків, якщо російсько-фінська війна протривала далі як 15-е березня 1940 р. Але вже 13-го березня між Фінляндією та Советським Союзом укладено мир. Тодішній шведський генеральний консул у Парижі Р. Нордлінг передав шведському королю Густаву 2-го березня 1940 р. спеціальне послання французького міністер-президента Даладье, з якого (послання) виходило, що запропонована Фінляндії допомога військами була тільки частиною плану генерального наступу на Советський Союз, що мав початися 15-го березня 1940 р.

Біла книга розкриває далі події, що сталися перед нацистською інвазією в Данії й Норвегії. Серед документів є також плян, згідно з яким Гітлер вважав мир з Англією за річ можливу і вважає за бажане явище утворення Сполучених Штатів Європи під керівництвом

Німеччини й Англії. Як видно з книги далі, Гітлер сподівався десь на зиму 1940 р. революції в Франції. Не зважаючи на російсько-фінський мир, альянги не полишали — так принаймні виходить із Білої книги — пляну інтервенції в Скандинавії, щоб, поперше, активізуватися в норвезьких водах, подруге, трамплін для нападу з флянгів на Німеччину і, потретє, перешкодити вантажати на кораблі до Німеччини шведську залізну руду. Тоді, як Англія вагалася, Франція обстоювала ці пляни, — говориться в Білій книзі. Як видно далі з документів, наступникові Даладье міністер-президентові Полеві Рено пошастило на засіданні Верховної військової Ради в Лондоні подолати нерішучість англійців. Та Адольф Гітлер діяв швидше і приховував свої пляни в більшій таємниці. До 5-го квітня шведський уряд зовсім не гадав (не зважаючи на виразні попередження з Берліну), що через декілька днів станеться інвазія в Данії й Норвегії.

Політика СССР у 1939 році

БЕРЛІН. (ДПД-Ройтер). 6 вересня. В процесі своєї завжди миро-

любної політики Советський Союз уклав з Німеччиною в 1939 році пакт про ненапад після того, коли стало ясно, що капіталістичні країни провадять подвійну політику. Так заявив майор советської армії Руднік у п'ятницю ввечері в берлінському будинку советської культури під час доповіді про політику СССР. Даладье і Чемберлен, сказав він, у 1938 р. під час Мюнхенської конференції захочували Гітлера скерувати свої агресивні наміри на схід; представники капіталістичних країн водночас намагалися спровокувати СССР проти Німеччини. Введення червоної армії в 1939 році до східної Польщі сталося, як запевняє Руднік, лише через те, що після виникнення Советського Союзу Польща загарбала за підтримкою західних країн ці терени. А вони — ці терени — заселені лише українським населенням. Залучення Східної Прусії до СССР по закінченні другої світової війни було „оборонним заходом“, підкреслив промовець. Східна Прусія з давніх-давен була для німецьких імперіалістичних агресорів базою наступу для завоювання нового „лебенсрауму“.

Навколо іранської нафти

ТЕГРАН. 30 серпня. Іранці та дипломатичні представники сьогодні заявили, що вони стурбовані тим, що в советському Азербайджані, поблизу північно-західного кордону Ірану, сконцентровано 10 тис. курдів з провінції Бардани, свого часу підтриманих советською армією.

Дехто з спостерігачів твердять, що ці чутки поширювано для того, щоб таким чином натиснути на іранський парламент, який саме тепер обговорює ірано-советську нафтову угоду, підписану російським амбасадором та іранським прем'єром Кавам ес Султане в 1946 р. Більш песимістичні урядовці сподіваються просто активної інвазії, якщо парламент відмовиться затвердити цю угоду.

Курдські племена півн.-зах. Ірану, прихильні до іранського уряду, повідомили генеральний штаб іранської армії, що советські агенти та ватажки племені Бардани дуже активізуються в середині Ірану серед племені Джалалі.

Тегранський уповноважений голова могоутньої Шахках Курдської Федерації Амар Хан Шефарі заявив: „Курди Шахках дуже стурбовані можливістю інвазії з півночі“.

Одна банда курдів з Іраку, під керівництвом мули Мустафа, курда

з племені Бардани, що був засуджений в Іраку на страту, недавно втекла до Сов. Союзу, переслідуючи турецькими, іракськими та іранськими військами. В Теграні переважають думки, що ця банда з 1200 чи 2000 чол. може бути використана (Советами — прим. перекл.), щоб викликати неспокій на кордоні, а це дало б росіянам можливість — на підставі договору з

1921 року — ввести в Іран свої війська, „щоб підтримати спокій на кордоні“.

Як повідомляють, советські війська нараховують приблизно до 30 дивізій, що маневрували коло іранського кордону, і що советські „втікачі“ і дезертири з сов. армії уже з'явилися в північних іранських селах.

Переклав О. Г.

Ще один плян

ВАШІНГТОН. 26. 8. На урядовій конференції у Вашингтоні в справах майбутнього ДП, розглянуто проєкт перетворення залишеного селища Пасамхаводі, стейт Мейн, у великий тренувальний центр для ДП з Німеччини.

В цьому селищі є склепи, магазин, шпиталь, церква, театр, будинок для адміністрації та близько 150 житлових будинків.

Місто Істпорт за пляном, опрацьованим сенатором Овенном Брюстером, республіканцем, пропонує придбати це селище від військової адміністрації, що тепер утримує його як „воєнні лишки“, та перетворити його у великий синдикат для вишколу й кваліфікації ДП на фа-

хових робітників всяких індустріальних фахів.

Цей синдикат, головою якою є Франк Коген, власник тракторних заводів у Нью-Йорку та Філадельфії, перенеситиме ДП з їх родинами, навчатиме їх приблизно 6 місяців на різних технічних господарських курсах і потім зможе послати їх до Аргентини, Уругваю та Бразилії, де вони зможуть на стало оселитися за допомогою тих країн.

Згаданий проєкт, що став предметом гарячих дебатів у сенаті та поділив думки, залишився тим часом невирішеним після того, коли з'ясувалося, що для ремонту та обладнання селища для цієї мети потрібно понад 7 млн. доларів. О. Г.

Чому німці стали гітлерівцями?

Англійський психолог про німецьку духовість

Багато людей писали вже аналізи німецької духовості за останніх 20 років, зупиняючись на питанні, чому саме Гітлерові пощастило прийти до влади. Писали на цю тему журналісти, політики, дипломати й інші зовсім звичайні люди.

Не так давно мали ми нагоду слухати в лондонському радіо, в т. зв. „третій програмі“, незвичайно цікаву і глибоко продуману доповідь-студію про німецьку духовість. Автором цієї доповіді був Генрі Дікс, професор психіатрії в університеті в Лідсі.

До другої світової війни проф. Дікс працював як лікар-психолог, лікуючи різні стадії занедужання у поодиноких осіб. Під час війни дістав він працю серед німецьких полонених. Тут він мав нагоду ближче привидитися до ментальності німця, а професія психіатра дала йому змогу пізнати душу й таємні джерела моралі націонал-соціалістичного ворога.

Дікс каже, що націонал-соціалізм, який так швидко опанував Німеччину, — це була хвороба німецького народу, подібна до розумового занедужання поодинокі людини. Це занедужання було можливе, бо німецька нація мала вже в собі всі передумови до цієї хвороби. Аме-

риканські антропологі Маргарет Мід, Рут Бенедікт та інші ствердили, що людські збірності, хоч би й як були расово подібні між собою і навіть жили одна побіч одної, можуть розвинути в собі духові прикмети цілком відмінні, а то й зовсім протилежні.

Переходячи конкретно до головного питання, Г. Дікс зупиняється над ознаками німецької духовості. Він приходиться до таких висновків: типовий німець — це людина працююча, з надто великою пошаною до авторитету, трохи сентиментальна і ввічлива, але й грубувата і навіть жорстока в ставленні до тих, що над ними вона може панувати. Загально знані вже є такі ознаки характеру німця, як жаждоба знати яке його місце у соціальній ієрархії; його бажання, щоб йому віддавали належну честь, відповідно до його титулу й рангу, а він віддасть відповідну честь тому, кому належить його любов до дисципліни й стандарту, нездатність діяти в обставинах, що він їх не передбачив, холодний погляд на світ, але й безпорадність інтелектуалістів. Нарешті дуже характеристичним є його пиха мілітариста, його націоналістичне зухвальство в ставленні до членів іншої національності, вихвалювання німецької нації, надто ж коли це діється у масі, на зборах тощо, а за тим обвинувачення всіх своїх сусідів у тому, що вони мають лихі наміри супроти такої невинної нації як німецька, супроти такого неповторного „фатерлянд“, такого великого і так зле зрозумілого судами.

Англійський вчений приходиться до висновку, що всі ці ознаки, характеристичні для німця, формуються у найменшій соціальній клітині, себто в родині.

Людина виховує дитину на свою подобу, а дитина теж намагається стати таким, яким є його батько. Звідси безоглядний послух батькові як голові родини. Німецький хлопча безмежно боїться свого батька. Голос матері у родині не дорівнює впливові батька. Тим то ще змалку виховується у дитини погляд, що жінка це нижча від чоловіка людська істота. Ідеалом малого німця є стати таким сильним

володарем у свою чергу, коли він стане старшим, над слабшими як він. З цього виростає бажання керувати, виховувати, володіти. Коли проаналізувати це наставлення докладніше, стає зрозумілішим замилування німця до ієрархічного ступенюванню, де кожен знає своє місце, ранг і титул. Це ще скріплював сильний чинник — військове життя. Щоб зробити більш стриваним отой послух-покору, його ідеалізувалось. Говорено і навчано, що безоглядний послух — це найкращі прикмети вояка. Провідник-командир — це необмежений володар перед вищим провідником. Його треба наслідувати тим всім „малим“, які є тільки посереднім виконним чинником свого „фюрера“. „Що ж мені було робити? Я тільки мала людина“ — такий рефрен чути було на процесі в Нюрнберзі.

Такий нерозумний послух і безоглядне підпорядкування себе розпорядкам вищого провідника убивало всяку власну ініціативу особи, породжувало у неї підсвідому ненависть і злість до гамування власного вияву, що ще гірше відбивалося на тих, що ними керував даний осібняк. А, з другого боку, ті, що мали тільки слухати, виробляли в собі теж почуття меншвартості. Звідси й висновки: „Ми, німці, слабі: ми потребуємо сильного вождя, щоб нами керував, бо інакше розсваримося. Демократія не для нас.“

Німця завжди виховували в тому переконанні, що він ніколи не може бути слабій владі. Він мусить бути сильний. Він ніколи не може бути неповноцінним, бо німецька нація найкраща. Погані владі є деінде. Це не німці, це — жиди, в першу чергу, масони а потім інші чужинці. Це вони отруїли чисту криницю германського життя. Отож треба підняти боротьбу з тими чинниками, спершу в німецькому національному середовищі, а потім і за кордоном. Це й стало змістом гітлерівської революції в Німеччині.

На підставі досвіду у таборах полонених Дікс вважає, що між тими німецькими полоненими було до десяти відсотків фанатичних гітлерівців, 25% переконаних гітлерівців, 40% т. зв. „каноненфутер“ („гарматне м'ясо“), привзичаних слухати наказів своїх провідників, 10% явних протигітлерівців і 15% таких, що чим ближче до кінця війни, то ставали протигітле-

рівцями, однак в перших роках війни були прихильниками гітлерівизму.

Фанатичні гітлерівці між тими військовополоненими мали особливу духову структуру й побудову характеру. У них були розвинені передусім сліпі послух зверхникам і безоглядність у ставленні до своїх підлеглих, деяка, так сказати б, соромливість, коли йдеться про родинні почування, посліпа іноді з солодкавим ідеалізуванням родини, перецінення вартості чоловіків, а за тим особисте і соціальне обезцінення жінок, витворення гуртової солідарності — тільки між чоловіками, це, так би мовити, соціальний гомосексуалізм. Дальші характеристичні прикмети — це шукання жертвених козлів, заперечуючи волночас свою вину чи лиху владу, а підкреслюючи, що жертва має всі злі прикмети, він же — гітлерівець — цілком правий у своїй поведінці. Тут знаходили свій найкращий вияв фанатичність, брутальність, оправдана тим,

що противник це, мовляв, уособлення зла, чи зовсім нижча істота.

Вони — фанатичні гітлерівці — були будівниками гітлерівської Німеччини. Ця хвороба гітлеризму поширювалась між німцями і находила зрозуміння, бо німці були до цього духово підготовані. І навіть тепер, у розбитій Німеччині, старі ознаки німецького нацизму не загинули. Вони глибоко сидять своїм жорніям у всій структурі родини, в авторитарній способі виховання і цілмі способі життя німців. „Характер формує спосіб життя даної збірності, але й спосіб життя скріплює характер“ — говорить Г. Дікс. Щоб перевести денацифікацію в Німеччині, треба працювати над зміною способу життя німців, способу виховання, думання. Г. Дікс підкреслює, що це можливо, бо духові ознаки, що їх німецька збірність має, не спадкові і не незмінні, а набуті, хоч це й діялося впродовж сотень років.

Я. О.

Полковник Сейдж повернувся із США

26-го серпня 1947 р. представники українців мали розмову з офіцером Головної Квартири — полковником Джеррі Сейджем, який шойно повернувся із Сполучених Штатів, де він виступав перед Конгресом за допущення ДП до США.

Українці подякували за його турботи про ДП.

Далі полк. Сейдж розповів про свою діяльність в Конгресі, про те, як він намагався переконати конгресменів провести закон про допущення 400 тис. європейських ДП. Полковник, який протягом двох останніх років мав нагоду добре вивчити ДП, вважає, що з них будуть добрі американські громадяни. Щоб довести конгресменам працьовитість ДП, він показав їм деякі речі, вироблені в таборах: дерев'яні касетки, оздоблені художньо різьбою, вишивки, книжки. Також він показав їм листи, писані бельгійськими шахтарями до своїх друзів і рідних в таборах Майп-Кастель та Герсфельд. Листи ці, що виявляють охоту до праці та вільного життя, справили гарне враження на конгресменів.

Відомо, що рішення про допущення 400 тис. ДП до США було складене до наступної Сесії Конгресу в січні 1948 р., а тільки як

таке рішення буде прийняте, може розпочатися масове переселення до США, тим часом імміграція відбуватиметься за старими квотами.

Полковник Сейдж повідомив, що незабаром представники конгресових комітетів прибудуть до Європи і відвідають табори ДП, щоб познайомитися з людьми. Останнього тижня табори відвідав представник Сенату.

Далі полк. Сейдж розповів, що нещодавно він був у Бельгії, де знайомився з умовами, в яких живуть і працюють переселені туди ДП. Він говорив з відповідальними бельгійськими урядовцями, які пообіцяли йому покращити умови побуту ДП. Взагалі бельгійці задоволені з праці і поведінки ДП.

Щодо дальшого плану переселення полковник Сейдж сказав, що на початку вересня прийдуть представники з Франції для вербування людей.

Наприкінці полк. Сейдж порадив тим ДП, що ще є в Німеччині, вивчати практичні спеціальності. Він гадає, що Сполучені Штати потребуватимуть найбільше сільсько-господарських робітників і будівельників: каменярів, слюсарів тощо. Також звернув увагу на вивчення англійської мови.

Наприкінці серпня до Берліну прибув з Парижу шеф китайської військової місії в Берліні ген. Ши Гсянгуанг.

Наше фото показує генерала поприбутті до Берліну. (Дена-Більд).

„ПРОБЛЕМИ“

Ю. ДИВНИЧ

Нарешті з'явився перший ліцензійований політичний місячник. Маємо на увазі „Проблеми“, журнал національної державної думки, перше число якого датоване липнем 1947 р.

Всі автори поховалися під неймовірними псевдонімами й криптонімами (шкідлива мода), але з матеріалів його видно, що журнал творять люди освічені та озброєні життєвим досвідом.

Це видно вже з перших двох анонімних статей про героїчну боротьбу УПА і спроби ліквідувати її силами — потрібної коаліції: ССР, Польщі та ЧСР. Викриваючи затаєні політичні цілі розголоту Москвою пакту УПА, журнал робить висновки про вагу тих подій для майбутнього. Журнал правильно підкреслює (з цієї нагоди), що без єдиного державно-політичного еміграційного центру наша еміграція не може стати у широкому світі вісником боротьби і затасних дум та налії пригнобленого на своїй землі українського народу.

Стаття „Наш шлях до впорядкування“ порушує питання партійно-політичного розшарування і консолідації еміграції. Вітаючи ознаки,

що нібито віщують злиття старих соціалістичних партій (есерів, еседеків і радикалів) з молодією УРДП, журнал гадає, що ми стоїмо перед народженням консолідованого соціалістичного руху, який ніби покликаний „політично оформити“ і репрезентувати українське „бездлавицьке робітництво“. Журнал хотів би, щоб подібна консолідація настала і „в другій численнішій сьогодні частині українського політичного світу, у дрібно-власницькій стихії її політичних надбудовах“. Тут надія — Національно-Державний Союз, який ніби прагне „до усучаснення і зливання історичних осередків в один політичний табір — репрезентанта власницької, точніше дрібновласницької, селянської і міщанської стихії“.

Ми б назвали такий хід думок інтелігентсько-інкубаторним. Що являє собою УРДП і яке буде її обличчя — ще рано говорити. Хоча час і не жде, а все ж форсувати своє програмове обличчя без попередньої ґрунтовної підготовчої теоретичної і практичної праці — нікому не слід, особливо ж такому молодому і новаторському рухові, як УРДП. Але наші старі соціалістичні партії, як і несціалістичні („дрівновласницькі“

— як от УНДО) є чистоінтелігентські політичні утвори, що стоять страшенно далеко від тих велетенських груп (робітництво, селянство), що їх вони беруться репрезентувати та „політично оформляти“. Це прикро, але маймо мужність дивитися правді в очі. Ще Липинський геніально одисав і проаналізував це явище фальшивої репрезентації і посередництва та його прикри наслідки в 1917-23 роках.

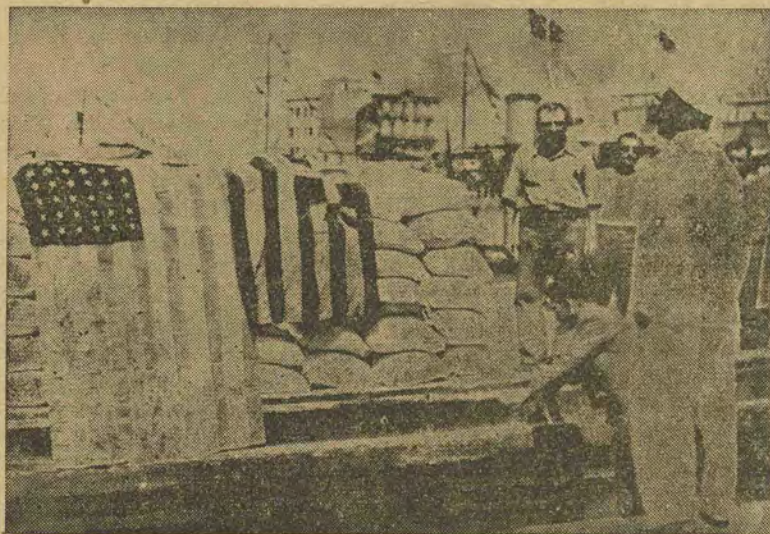
Кожний може писати і говорити про якусь соціальну групу, досліджувати робітництво, селянство, інтелігенцію, шляхту і т. д. На те воля думки. Але не всякий має підстави і моральне право говорити і писати від імені якої йому захочеться соціальної групи. Лише той, хто зв'язав себе у щоденнім житті і боротьбі з даною групою, хто відчуває її як себе самого, хто живе її болями і radoщами, кому її історичні, соціальні і національні хотіння стоять жаданим маревом завтрашнього дня і сніяться вночі — лише той має моральне право говорити від імені групи, бо це буде його соціальна група. Так Сорель писав і діяв від імені французького робітника, так Липинський говорив і діяв від імені певної частини української земельно-шляхти і селянства, так М. Хвильовий і Зеров говорили від імені української інтелігенції.

І лише незфалшований влас-

ний голос представника якоїсь групи може за певних суб'єктивних і об'єктивних обставин звучати як голос всенародній, загальнонаціональній. Найчастіше буває це в критичні періоди напруження всіх сил нації в боротьбі за своє існування. Хто на еміграції хоче „політично оформляти“ українське селянство взагалі, той повинен відчувати себе зв'язаним тисячами видимих і незримих ниток із сучасним і

минулим селянства України. Тому совість не дозволить лишити без уваги саму собі розгублену постать селянина на еміграції; разом із ним оформити і вдосконалити селянську еміграційну організацію, селянську долю, його поселення, його вишкіл і перевишкіл. Тим часом ми бачимо, як наші інтелігентські „загальнонаціональні“ партійні групи у своїй гризній опе-

(Далі на 4-ій стор.)

Американська допомога Греції. На фото: Мішки з борошном, прикриті американським та грецьким прапорами, вивантажуються в Пірейському порту.

(Дена-ІНП-Більд).

Україна в совєтській дійсності

У мікрофонів, надриваючись щопенно, диктори совєтського радіо передають масу пропагандивного матеріалу про „заможне й культурне“ життя громадян Совєтського Союзу. Різними мовами і в різні години дня можна почути одну й ту саму казенну пропаганду. Насправді, не так то й добре виглядають справи в Сов. Союзі, а зокрема в „окраїнних“ республіках, передовсім в УССР.

В одному з чисел часопису „Радянська Україна“ подано, що за час другої світової війни в СССР знищено: міст — 1.710, сіл — 70 тис., зруйновано 6 млн. будинків, залишено без притулку 25 млн. людности. Ми знаємо, що театром військових дій на сході Європи була Україна, Білорусь і лише частково Росія, тож кожному стає ясно, що 50 % пих руїн припадає на долю України. Сьогодні панівна каста московсько-большевицької держави на весь голос кричить про велику відбудовну роботу та ріст матеріально-культурних умов населення Совєтського Союзу. Ясна річ, що московсько-большевицькій олігархії бодай у пропаганді треба виправдатися перед населенням країни за витрату тих коштів, які стягнуто з трудящих двома повосніми позиками. Ми розуміємо, що ці надмірні позики, які привели населення СССР до стану люмпен-пролетарів, не стільки вкладається у відбудову країни, скільки на забезпечення себе на зовнішньому відтинку, на утримання мільйонів армій та апарату НКВД.

Про жахливий стан в Україні ми довідуємося з часопису „Радянська Україна“ за 22. 6. 47., що „міністерство житлового будівництва УРСР виконало за 5 місяців річний план лише на 9 %“.

Чого більше треба? З цього ясно, що гроші трудящих ідуть кудя-будь, тільки не на поліпшення матеріальних умов населення. Знаємо, що Україна переживає нечувані злидні. Починаючи з 1944 р., в окремих районах почався голод, в 1945 р. він поширився на всю Лівобережну Україну, а вже в 1946 р. голод набрав таких розмірів, що про нього не могла мовчати совєтська преса. Ми розуміємо ці труднощі. Вони знову коштують українському на-

родові мільйонів жертв, як в 1933 р., а водночас українська пшениця появилася на ринках Франції!

Сьогодні совєтська пропаганда „обслуговує“ збирання врожаю в колгоспах. Як видно з сов. радіо, в Україні цього року врожай добрий, але становище трудящих не змінилося, бо вже давно кремлівські вельможі шукають порожні рукави, якими б висипати хліб з України. Пробіраючи по шпальтах совєтської преси, мимоволі вичитуєш між її рядками велике відставання промисловости. Ось у тій самій „Радянській Україні“ у статті „Коріння глибокого відставання“ якийсь спецкор Семен Самойлович пише:

„Металургійний завод ім. Петровського ось уже довгий час перебуває в глибокому прориві. Петровні недодали країні тисячі тонн чавуну, сталі, прокату. Завод має зовсім незадовільні техніко-економічні показники, допускає велику кількість браку, високу собівартість продукції...“

Спецкор Журахович у статті „У Луцьку затискують критику“ пише про

„...розбазарювання державного лісу, про грубе адміністрування, — керівники району зайнялися брудними махінаціями і в гонитві за власною користю дискредитували себе неестетичними вчинками...“

Ідемо далі по шпальтах совєтської преси і наشوємося на справжні „перлини“ в статті Михайла Савченка „Колгоспний клуб — вогнище культури на селі“. Стаття розкриває всю правду про культурний вигляд сучасного українського колгоспного села. Ось він:

„Обдертий будинок сумно дивиться своїми вибитими шибками, неогорожена садилка поросла бур'яном. В самому клубі можна було бачити, та й то не часто, тільки завідуючого. Молодь не знаходила задоволення своїх культурних потреб, обмінюючи непривітне клубне приміщення“.

Відповідь напрошується сама. Чого б та молодь ішла в клуб? Алже її там не нагодують і не одягнуть, бо й „вогнище культури“ обдерте. Так виглядає село з своїми клубами. Для більшої ясности заглянемо ще в міську „вогнища культури“. В одній статті „Відновити міську бібліотеку“ якийсь С. Кицюк пише:

„Міська бібліотека ім. Івана Франка в Одесі досі міститься в одній кімнаті. Меблів нема. Дуже обмежений книжковий фонд. Виконком Миськради мало піклується про відновлення бібліотек“.

Зате кремлівські вельможі через своїх посланців в Україні та вірних вислоужників-писак „Радянської України“ аж захлинаються, стараючись довести трудящим масам України, що большевики є найкращі оборонці українського народу. Ось як виглядають ці медові слівця:

„Багато ворогів хотіли розшматувати живе тіло нашої Вітчизни. Вони замикали нашу державу в залізне кільце облоги. Вони слали на нас свої орди з заходу і сходу, з півночі і з півдня. Вони знаходили зрадників — буржуазних націоналістів, які продавалися їм і хотіли зсередини висадити в повітря молоду країну“.

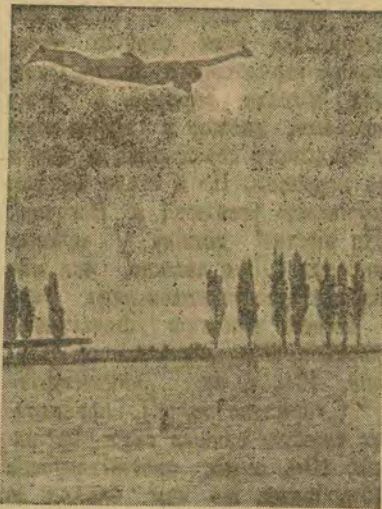
Так пишеться про Україну періоду революції і визвольних змагань, того періоду, коли вірні сини України дійсно змагалися з ворогами, які сараною сунули з півночі й сходу, заходу і півдня на Українську Народню Республіку. Та північно-східний ворог переміг, усіяв степи України трупами її синів і дочок, зруйнував багатий край, а людність повернув у справжніх колгоспних рабів.

Як забрихано звучать даліші слова:

„...Український народ знає, що тільки завдяки соціалістичній революції, завдяки допомозі російського народу він має свою суверенну національну державу — складову і невід'ємну частину великого Радянського Союзу“.

Нехай би український народ подумав відірвати від Совєтського Союзу ось цю „складову і невід'ємну частину“, то в першу чергу злетіли б голови Тучинам, Рильським, Бажанам і Гречухам. Та про це совєтська преса в Україні не пише і не напише ніколи, доки там існує совєтський режим.

Данило МРШЦУК.

Стрибок у воду. Фото УАР.

Малий фейлетон

Таборовий Юда

Між Юдою Іскаріотським і сучасним Юдою таборовим різниця велика. Як би ми не були обурені на основоположника юдизму, але все ж мусимо погодитися, що він мав свою ідею. Ідею ту Юда породив, нею жив, за неї Христа продав і, нарешті, через неї й сам на сучку завис...

А Юда таборовий жадної ідеї не має. У табороваго за ідею служить тільки його власний живіт. Тож він тільки за свою утробу думає, пляни складає, комбінації витворює та всякі капості чинить. У нього гніздяться в голові такі комбінації: „Щоб тільки я був у таборі найстаршим; щоб мені платили найбільше — грішми, цигарками, плащами, мештами, коцями, кавою й... пошаною; щоб усі політики в таборі й поза ним визнавали мене за свого провідника, без огляду на те, що я ні се, ні те...“

І Юда всю таборову політику силкується скупчити в своїх руках. Він бачить, що його земляки політично розсварені та пожирають себе взаємно. Але він із усіма лагідний і говорить тільки довірочно:

— Знаєте, пане добродію, петлорівська лінія була й тепер є єдино вірна... Я в душі є найбільший петлорівець! Покладайтесь тільки на мене. Днями будуть вибори до комітету, то ви вже не дайте зівка... Перепрошую, я поспішаю. Поважання!

І вже за рогом бльоку чути Юдин голос:

— А, пане товаришу, як ся маєте?

— Зле, пане раднику, діється між нами! — скаржиться таборовик, що співчуває ідеї гетьманату. — Всі розсварені, політують на всі лади. Вже й доносами погрожують. Добра не ждати!

— Свята правда! — з поспехом погоджується Юда. — А все, знаєте, ті петлорівці! Їхня стихія й зброя — одна зрада! Але не переймайтесь цим, вірте в нас, гетьманський рух. Перемога тільки за нами. Ви в той бік... До побачення!

І вже Юда в оточенні невеликого гурту молоді. Всім молодим низенько вклоняється й міцно стискує правиці. А зорієнтувавшись, що перед ним мельниківці, пустився до красномовства:

— Яка благодать перебути хоч хвилину в оточенні ідейної молоді, вірної нашому державному прапорові, що його міцно тримає полков. Мельник. На вас вся наша надія. Стійте мужньо, женіть від себе авантюриків, що намагаються узурпувати ідеї Коновальця-Мельника. Шкода, що не маю вільної хвилини бути довше з вами. Завжди радий бачити вас у себе в урядові години. Слава Україні!

І Юда біжить далі. Поспішає, бо призначив побачення о годині 10-ій з лідером найбільшого в таборі політичного руху.

— Пробачте за спізнення. Затримали мене оті недобитки петлорівства та гетьманщини. Дихають вони вже на ладан. А між ними вештається й координується з ними мерцями такий же дохлак — мельниківство. Всі вони хотять нав'язати зо мною контакт. Та не на такого натрапили! Гадають, що і я на їхній зразок торгую ідеями... Тож кажіть, чи приправилися вже до виборів? Пам'ятайте, наші козирі розложені між тими, що творять таборову темряву, ширять самогон, п'янство та взагалі свої позиції захищають камінням. І моя квестія: з ними до перемоги!

Максим СЛИВКА.

рують селянськими спілками, як футбольними м'ячами (напр., у різних виборчих кампаніях таборових Рад і т. д.), першоджаючи селяннові в його самоорганізації і політичному рості.

Те саме можна сказати і про робітництво, що його „політичне оформлення“ журнал „Проблеми“ плянує доручити соціалістичним інтелігентам.

Досі Україна не мала ні справді робітничої, ні справді селянської партії. Були їх різні інтелігентські пілміни та фальсифікати. Ці „робітничі“ „селянські“ і „загальнонаціональні“ відміни не можа назвати тому й справді інтелігентськими партіями. Є на це ряд важливих історичних причин, про які тут нема місця говорити.

Нам здається, що, замість інкубаторних плянів плекання різних політичних партій, краще було б передовій частині української інтелігенції подумати насамперед про упорядкування свого страшенно неупорядкованого інтелігентського дому. Через цілковиту соціально-політичну і культурну неформленість і незрілість нашої інтелігенції, насамперед, потерпіла поразку Велика Українська Універсальна Революція 1917 року.

Перше ніж іти організувати селянство і робітництво, інтелігенція мусить організувати себе саму, а

цього вона не зробить без самоусвідомлення свого місця і своєї функції в українському суспільстві, бек якісних кардинальних зрушень у своїй соціально-політичній і психологічно-культурній структурі.

На відміну від інших західно-європейських країн Україна має сьогодні лише три чіткі соціальні групи: селянство, робітництво й інтелігенція. Ця обставина підносить роллю нашої інтелігенції, і разом з тим накладає на інтелігенцію величезні функції і обов'язки. А тим часом із названих трьох груп інтелігенція є структурально найслабша. Її стан викликає страх і розпач в уважного спостерігача. Усім відомі такі ознаки безсилля інтелігенції в діяльній літературі (криза МУР'у, відсутність доброго літературного місячника при наявності сотень літературних ефемеридів, відсутність загальноприйнятих елементарних критеріїв і т. д.). Або в діяльній академічній (кілька університетів, коли бракує сил і для одного і т. п.) Або в діяльній фаховій і становій організації, зв'язку з європейською інтелігенцією. Не дискутуються і не проробляються глибоко й послідовно ні духово-культурні, ні політичні проблеми, не оцінюється і не поглиблюється праця й ініціатива дійсно вартісних ввіткових одиниць, не дозволяється оформитись ні одному авторитетові, нехтується еле-

ментарна ієрархічна структура... Усіх тих болячок і смертельних недуг і не перелічш.

Де ж та течія чи партія, яка хотіла б змобілізувати сили на „оформлення“ інтелігенції? Її нема. Є десятки інтелігентських груп і партій, які не знають що творять, — але „творять“ і то конче від імені всієї України, ба навіть від імені... всесвіту. Журнал „Проблеми“ хоче бути скромнішим і... ділить різні групи українського народу між інтелігентськими гуртками.

Селянство наше має свою переду, сказати б, інтелігентну верхівку. Навіть тут на еміграції. Має її також і робітництво. Інша справа, що ті верхівки тонкі і слабкі і що їх ніхто не хоче бачити. Не шкодило б, щоб деякі наші властиві для цього інтелігентські сили віддалися селянству чи українському робітництву так, як, напр., Сорель віддав робітництву французькому. Але таких ми щось теж не бачимо.

Отож „шлях до впорядкування“ є трохи складніший, ніж уявляє собі журнал „Проблема“. І треба тут починати від прояснення в інтелігентських головах картин соціальної структури України (та її еміграції), а не від затуманення її інтелігентськими політичними еляборатами.

Правда, не вимагає іншого типу партії. Але хто сказав, що старий

тип політичних партій не вижив і не вичерпав себе? Ще пару десятків років тому дослідник партій, як соціально-історичного явища („Parteiwegens“) Міхельс вказав на глибшу (і то наростаючу) внутрішню суперечність явища партії, первісний сенс якого полягає в частковості (parti — частка); але історичний розвиток привів до претенсійно-дегеративного переростання кожної такої частки (partii) на нібито загальнонаціональне або навіть і загальнолюдське — на загальне — integrate. Від часу появи праці Міхельса № 5 ДАР і ВКП(б) вирости в найскравіші приклади такої жахливої для нації і людства дегенерації, цього якогось фатального переростання parti в integrate (частки в ціле), партнера в монополіста-диктатора.

Не диво, що в пресі країни, може найбільш загроженої партійною руїною, а саме в сучасній Франції, щораз частіше підносяться голоси проти засилля партій. Недавно Жан Пюг писав у часописі „Aurore“: „Країну тільки тоді можна було б урятувати, коли б вона звільнилася від партій; якщо вона сама не вибереться із їх суперечностей і плутанини.“ (Цитуємо за „Nouvelles de France“ 12. 8. 1947.). Автор не пише, як це зробити. Але після Липнянського нам ясно, що дотепершня партійно-парламентарна

демократія не може розв'язати цієї проблеми так само, як і тоталітарна. Очевидно, демократія шукає якихось більш життєвих і конструктивних форм і то не на шляху переходу від партійно-парламентарної до, так би мовити, соціальної демократії, яка припинить процес перетворення національного суспільства в мішок картоплі, яка не дозволить окремим групам рішати самочинно (чи то через диктатуру, чи через партійно-парламентарну демагогію й обман) — рішати долю цілої нації, яка поставить кожного на своє місце і не дозволить селянинові чи інтелігентові порядкувати в виробничо-побутових справах робітника, і навпаки, інтелігентові і робітничові порядкувати в селянському дворі і сільській громаді, а селянинові і робітничові порядкувати в академії наук. Соціалістичний стан має право вета у своїх внутрішніх справах, а в загальнонаціональних він є тільки партнер поруч із іншими братіями собі національними станами. Такий стан, правда, можливий у суспільствах позбавлених паразитарних каст — і Україна, позбавившись большевизму, має шанси стати саме таким безпартійним національним суспільством. Швайцарська преса ще торік ставила на всю широчінь питання кризи партій, підкреслюючи, що назрів час перемины характеру

Могила Євгена Гребінки

Лригаду 1929 рік.

Осінній день. На високих столітніх дубах та яворах, облиплених гніздами верхів'я, колишуться від степових вітрів. Зірвуться з гілок та гнізд ворони, залопотять крилами і сумний крик розноситься лісом, а вони чорними хмарами плывуть над високими деревами через яр. З дерев зірване крильми листя повільно кружляє, перевертається і мертве падає на зів'ялу траву. Між товстими дубами та яворами в глибині лісу, над самісіньким Гребінчином аром, стоїть обгороджена висока могила, а коло неї височить кам'яна, чотирикутної форми, піраміда. На верхній зрізаній піраміді—залізний хрест з металевим вінком і невеличким написом „Євген Гребінка“.

Ми йшли з братом, вигнані з рідної батьківської хати, що стояла на хуторі Могилеві, в далеку невідому дорогу і тут біля могили відпочивали. І ось минуло 14 років з того часу. Повернувся я після довгої і стомливої блукання в село Мар'янівку і ледве-ледве розшукав між чорними пеньками зрізаних дерев місце, де була могила Євгена Гребінки. Я стояв біля могили мого земляка і дивився на неї. Розмивали її рясні дощі, рвали степові вітри, висували суховії та сонце, розтопувала колгоспна череда—і могила повільно зникала, зрівнювалася з землею.

Сумно і важко було дивитися, як на вивіреній і розмитій могилі хитається висуханий бур'ян, ворухуть його степовий вітерець, пробігаючи тихенько між зарослими пеньками. Тільки ці пеньки і глибокий Гребінчин яр ще нагадували про забуту могилу незабутнього Євгена Гребінки.

І ось дивлюсь на цей смирний і затишний своїм виглядом, але колись пишний веселий і багатий куточок нашої батьківщини. Тут спочив на вічний сон серед рідних і любих степів той, що так щиро їх любив і про них писав: „Уже я так думаю, що нема на світі крашого місця, як Полтавська губернія. І степи, і ліси, і сади і байраки, і шури і карасі, і вишні і черешні, і всякі напійки, і воли, добрі коні, і добрі люди—усе є, усього багачко. А тих, мовляв, дівчат та молодичь!.. Одну описав

покійничок Котляревський „Наталку-Полтавку“ та увесь світ звеселив... І бачу люту неволю України, що й тут не забула заглянути та зруйнувати все. Дивлюсь на одверте та пограбоване село Мар'янівку. Мало в ньому залишилось хаток—і ті похилились, повростили в землю і неспішно маленькими віконцями заглядають у мовчазний яр. Не пробіжить по селу собака, і здається, що село мертве в безлюдді. Тихо і в Гребінчиному яру, через болото тече річка Гнила Оржиця, на підрихтих гнилих берегах перемиває мертве коріння диких трав.

Нинішнє українське покоління мало або й нічого не знає про того славетного українського байкаря, письменника, поета Євгена Гребінку. Він один з перших увів українську мову до літературного вжитку та звеличав минуле України. А від його байок немає краших і нині, а деякі вірші Гребінки давно перетворилися в народні пісні. То при його щедрий допомозі та опіці Тарас Шевченко розпочав свою безсмертну пісню Кобзаря. Завдяки Гребінці ми почули генія українського слова, найкращий і найсильніший вислів любові до рідного краю і рідного народу.

Колгоспники села Мар'янівки знали тільки, що тут у селі народився Є. Гребінка, тут його хата, земля, тут він похований... і що він був пан, а ... раз пан, то „всіх панів до одної ями“. Правління колгоспу наказало колгоспникам, щоб вони зруйнували пам'ятник. І камінням його вимостили колгоспну стайню, а залізний хрест та огорожу віднесли до кузні, поробили підкови й обковували колгоспні вози. І ніхто з культурних людей наших не міг би знайти місце нашого незрівняного байкаря.

Лише в часі війни, як відійшли Совети, то ми, місцеві громадяни, поставили хрест, щоб врятувати для пам'яті місце, дороге нашій культурі. Коли ми поставили дубовий хрест і насипали нову могилу, то староста промовив: „Ми, Твої земляки, знедолені долею українського народу, ставимо Тобі цей хрест. А раніше чи пізніше, але напевне прийде час, і пам'ятник тут поставити вільна українська держава.“

ї функції партій з визволенням суспільства від згубного торгу у гризні за панування над ним. Якщо світ не піде шляхом анархії то тоталітаризму, то партії, очевидно, мусять дійти в свої природні межі частки цілого і дати ширше поле діяльності та впливу позапартійним загальнонаціональним і становим об'єднанням.

Тема ця дуже складна і важлива. Журнал „Проблеми“ зачепив її не випадково. Нам подобається спокійний тон автора, але він трактує пекучу проблему не на рівні доби і її досвіду.

Інша важлива проблема, що її торкнувся журнал, це проблема українського націоналізму, як доктрини, що її головним творцем є Дмитро Донцов. Після статтей Аглаїна („Люди ресентименту“ в „Українських Вістях“, і в циклоstileвому журналі „Стеж“ Ю. Косача „Вільна українська література“, збірник „Мур“ № 2, 1946), маємо ще одну значнішу повоєнну спробу ревізії націоналізму у журналі „Проблеми“ (М. Лагодівський «Дмитро Донцов»). Ми згодні з автором і журналом, що ревізія праць Донцова є р.ч. пекучо-актуальна. Але цю ревізію треба провести іншими методами, як, напр., націоналістичні методи ревізії Драгоманова. Інакше потрапимо в безвихідне зачароване коло. Коли в Англії бачимо фахове

розуміння проблеми в її різних аспектах, то стаття Ю. Косача погромницьким тоном своїм демонструє лише особисту злобу автора.

Стаття Лагодівського теж розчаровує читача, що прагне не сенсацій, а документів піднесення нашої громадсько-політичної думки і щодо пізнання дійсності і щодо форми нашої внутрішньої ідейної боротьби. Чи тероризуванням Д. Донцова здійснюємо геть подібні методи недавньої націоналістичної публіцистики? Навпаки, узаконюємо їх, засуджуючи ідейно-політичний український процес на вічне і безперспективне самопожирання інфузорій у каплі води. Чи звалювати на Донцова провину за моральне огрубіння і приниження української людини („визволення бестії в людині“—термін Лагодівського) під час останнього десятиліття—не значить оминути справжні причини його, які криються в структурі й характері європейської кризи, що виповнює собою майже все поточне ХХ століття. Чим збагачує нас отака моралізаторська і фальшива критика Донцова? Що нового вносить вона в наше духове життя, крім стопроцентної дискредитації ще живого діяча, частина духового доробку якого безумовно увійде металевим складником на національну нашу будівлю?

Ми маємо на увазі властивий

Ми постійно, перехристилися і, звернувши ліворуч, пішли селом до хати Євгена Гребінки, що стояла трохи віддалік. Сільська хата з дерев'яним ганком вже згорбилася і похилилася до яру. Вікна побиті і чорними дірками поглядають на село та яр. Стара очеретяна стріха похорніла і місцями вирвана вітрами. Тихо в селі. Десь далеко чути гудіння гармат, що котилися на схід. Вечоріло. З поля здалека линула пісня Євгена Гребінки, що її співали дівчата, йдучи додому, не знаючи, що її автор похований в їхньому селі над яром:

„Ой, мамо, голубко, не можна не любля любити...“

Це була правдива пісня, яку вони не тільки співали, вони переживали; пісня сповивала ніжністю душу і викликала жаль за чимсь, що ніколи більше не вернеться, за втраченою молодістю та проминулим коханням...

Тепер, може, той староста, що ставив хрест на могилі, розстріляний, і може знову дорогої українському серцю місця час всмокте в землю, у вічне обертання небуття. Та все ж Євген Гребінка завжди був і залишиться невмирущим у серцях українського народу, одним з піонерів нашої літератури, її найкращим байкарем.

Нехай знає громадянство, що цей короткий спогад на чужині—крик на сполох, щоб люди себе не обманювали думкою, що там Совети доглядають нашу культуру. Х.П.

Роновини походу в Ділінгені

Вранці 31 серпня 1947 р. на таборозову площу зійшлися всі організації українського табору в Ділінгені: Філія „Союзу Українських Комбатантів“, „Об'єднання Українських Жінок“, Пласт, прапівники театру, члени спілки української молоді, члени і працівники таборової Ради т. інш.

Член Союзу Українських Ветеранів, учасник Походу на Київ, що був в 1919 р. із зброєю в руках на вулицях Рідної Столиці, підстаршина Шербак, підняв прапор. Представниками організації були виголошені промови, офісіля духової оркестра виконала Національний Гімн.

Увечері в приміщенні таборового театру відбулася святкова академія. З доповіддю про похід армії на Київ виступив п. Лев Орлигора. Після доповіді співочий гурток проспівав низку народних пісень; духової оркестра, під керівництвом п. Кравчука, виконала декілька військових маршів. Святкова Академія закінчилася масовим виконанням Національного Гімну.

За Управу СУВ, філії Ділінгені Полк. СТЕПАНЕНКО.

В Індонезії досі нема миру.

Наше фото показує втікачів, що змушені були залишити свої рідні місця під час боїв за Голлятип і повертаються тепер назад до своїх зруйнованих жител.

З'їзд литовських журналістів

30 і 31-го серпня п. р. в Швайнфурті відбувся другий річний З'їзд Союзу Литовських Журналістів, на який прибуло 75 активних редакторів і журналістів литовської преси з усіх трьох західних зон Німеччини, а також багато литовських громадських і культурних діячів та зап рошених гостей.

З'їзд почався вшануванням пам'яті померлих робітників литовської преси. Далі пішли привітання: радісними оплесками вітали присутні К.В. Балтрамайтіса, литовського іміграційного офісера з Франкфурту і А. Е. Девеніене, делегату Союзу Литовців Америки—„Америкас Летувию Тариба“, що в словах, повних запалу і водночас реалізму, дали своїм журналістам привіт братів із-за океану. Від Синдикату Польських журналістів у Німеччині вітав З'їзд довшою промовою його голова, ред. Виласевич, а ред. Котович від Спілки Українських Журналістів бажав З'їздові успіху, висловивши надію, що дотеперішня співпраця між двома іншими органами литовської і

української преси в новому році поглибиться ще тіснішим контактом між союзами журналістів двох приязних націй. Обидві ці промови З'їзд прийняв оваціями.

Наради Союзу Литовських Журналістів, де якого належать всі литовські журналісти без огляду на політичні переконання і партійну приналежність, відбувалися в атмосфері повного розуміння потреб часу і були присвячені переважно професійним справам, що й відбилися в головних рефератах З'їзду. У своїх резолюціях З'їзд підкреслював потребу поглиблення контакту з пресою інших народів. Головою Союзу Литовської Преси вибрали ред. Мерккіса з Ганав.

На закінчення З'їзду відбулася товариська вечірка, на яку запрошено й українську делегацію. В дружній, ширій розмові литовські і українські робітники преси мали нагоду обмінятися думками і обговорити актуальні питання з українсько-литовських взаємин, а зокрема позитивної співпраці між двома й журналістами обох народів

До наших читачів, передплатників і кольпортерів

З огляду на ненормальне подавання промислового електроструму, друкування часопису тричі на тиждень натрапляє раз-у-раз на перешкоди. Тому „Українські Вісті“, починаючи з 63-го числа і аж до часу унормування справи з електрострумом, виходитимуть 2 рази на тиждень—в середу і суботу, на 6 сторінках, з ціною окремого числа 1 НМ. Відповідно до цього місячна передплата відтепер становить 8 НМ, а на 3 місяці—24 НМ.

РЕДАКЦІЯ И АДМІНІСТРАЦІЯ „УВ“.

лідної критики буде консервувати нашого першорядного і досі публіциста на його старих позиціях, гальмуватиме його позитивну і бажану для нашої боротьби еволюцію. Для такого молодого й тому слабого ще організму, як новітня українська духовість, однаково небезпечна як самоізоляція, так і безкритичне слідування за світовими модними течіями, які, до речі, часом свідомо інспіруються певними потужними силами. Церше загрожує провінціалізм і хуторянством, друге—втратаю власного здоров'я, власного обличчя, власного потужного органічного формування і росту в самостійну силу. Колись Донцов некритично сприймав Бареса і приніс йому без остачі в жертву велетня нашої громадсько-політичної думки—М. Драгоманова. Сьогодні інші захоплюються світовим демократизмом і хочуть без остачі викинути за борт двадцять п'ять років праці українського націоналізму, залишаючи в тіні також Липинського. Після таких „чорних переділів“ лишається диким і зубожливим поле історичного розвитку нашої громадсько-політичної думки. Ми не за „згладжування гострих кутів“, і не за псевдо-синтезу—цю „даму приятну во всех отношениях“. Ми проти того, щоб з волею виключували також і дитину. В нації зрілих—

це річ самозрозуміла.

Поза тим усім журнал приємно вражає своїм незвичним для нашої преси позитивним тоном і пляном та справді актуальною тематикою. Це б сказали ми про статті, що порушують історичні завдання українського православ'я, української еміграції, науки і т. д. Зокрема про українську науку стаття М. і-Ш-а дає цікаві спостереження і міркування. Ми тільки не згодні з автором у недооцінці досягнень української науки за останні тридцять років. Автор вважає дореволюційний період за плідніший в науці, ніж пореволюційний і що тут причини більше внутрішньо-духового порядку ніж, так би мовити, зовнішньо-матеріального і соціально-політичного. Думаємо, що це помилка. Рівняти наукові доробки двох епох не легко. Треба брати до уваги часові рамки (тривалість) цих епох, а також об'єктивно-реальні умови наукового процесу. Скажімо, десяток років підпаду українського культурного (а зокрема і наукового) процесу по розгромі Кирило-Методієвського Братства нічого не говорять про внутрішні потенції того процесу з Шевченком, Кулішем і Костомаровим на засланні.

В такому пляні пореволюційне тридцятиліття з його громадянськи Закінчення на 6-й стор.)

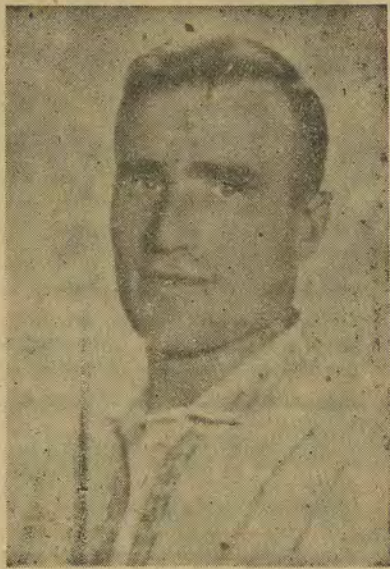
Кусій знову — переможець

У неділю 7.9. р. в Новому Ульмі з нагоди 50-тиріччя заснування місцевого німецького Атлетичного клубу „ASV“ відбувся турнір з боротьби в двох вагових категоріях: вайлєгшій (бантам) та півсередній (вельтер). В турнірі взяли участь сильніші борці півдня Німеччини: Мюнхену, Авсбургу, Штутгарту, Оберсбаху, Канштадту, Форндау та інших. Всього змагалось в найлегшій вазі 23 борці та в півсередній—20 борців.

В найлегшій вазі виступ представника Нового Ульму — німця Вірле був невдалий, і він після двох поразок вибув із змагань. Перше та друге місце зайняли німці — представники Штутгарту. У півсередній вазі від Ульму взяли участь українець майстер Кусій Ю. та молодий, але здібний борець Дивонський М. (УСТ „Беркут“). До речі, це єдині авслєндєри цих змагань. В результаті змагань Кусій зайняв перше місце, маючи п'ять перемог „туше“ та жадно поразки (нуль фалшпунктів), друге місце — німець Гайдшкєльд, третє — Мєтцєт з Авсбургу та четверте — Дивонський (шість фалшпунктів). Отже здобуття першого і четвертого місця у такому важкому турнірі з таким кількісним складом, треба вважати за велику перемогу представників українського спорту.

На жаль, як завжди, на цих змаганнях не було жадного представника РФК, хоч повідомлення їм вчасно надіслано. І дуже прикро, що українця-переможця цілого півдня Німеччини поздоровляв і бургомейстер та інші визначні представники німецької суспільности та

спорту, але представників українського спортивного проводу, крім місцевого УСТ, не було. Іх, очевидно, більше захоплює футбол, де найліпша ваша команда дорівнює лише пересічній німецькій, а та діянка спорту, що досягає міжнародної класи, — ні.

Ю. Кусій

До речі, наш майстер Кусій — рекордсмен американської зони (змаганя 1947 р. в Мангайм) та півдня Німеччини (останні змаганя в Н. Ульмі) і має за останній рік 34 перемоги і жадної поразки, — досі не знавший для РФК, хіба що з часописів.

П.

Подяка

3 вересня 1947 р. о год. 7, 24 хв. увечері, після тяжкої довгої недуги, упокоїлась наша дорога і незабуття мама й бабуся — Євдокія на 78 році життя. Похорон відбувся в п'ятницю 5-го вересня на цвинтарі Нового Ульму.

Висловлюємо глибоку пошану і подяку В. П. о. Степанові за молитви, принесені в день похорону та на папахиді, а також дякуємо хорові за жалібні пісні над домовиною покійниці. Складаємо так само подяку всім присутнім на похороні, всім тим, хто допомагав влаштувати похорон та поминки, а також тим, котрі поділяли з нами біль і горе в цю тяжку для нас годину і своїм співчуттям і християнським ставленням полегшували наш сум.

СИН, НЕВІСТКА, ОНУКИ.

Повідомлення

Вища школа працівників культури і освіти

Ректорат УВУ повідомляє, що при філософічному факультеті відкривається „Студіум Українцям“ — Вища школа працівників культури і освіти, яка розпочне свої нормальні заняття в половині жовтня 1947 року. Вона має на меті підготувати фахових працівників з вищою освітою, що могли б працювати в културно-освітніх установах (народних Університетах, Просвітах, згуртованнях молоді, музеях, бібліотеках, прєсі).

Передумовою прийняття є закінчена середня освіта у виняткових випадках можуть бути прийняті кандидати, які не закінчили середньої освіти, але готові скласти іспити. Навчання триватиме 4 семестри і закінчиться дипломним іспитом на „працівника української культури і освіти“.

Вписи на „Студіум“ розпочинаються 20-го вересня 1947 року. За інформаціями звертатися до леканату філософічного факультету УВУ, Мюнхен, Версайлерштрассє 4/3 від години 10-ої до 12, 30 кожного дня, крім суботи.

Ректорат УВУ.

Прохаємо усі українські осередки американської та англійської зони, які переводили грошові збірки на підставі висланих нами збірок листів і які до цього часу не повернули нам тих листів, найдалі до 15-го вересня 1947 року мусять повернути їх разом із грошовими датками на адресу нашого фінансового референта п. д-ра Шпільченка: Frankfurt am Main-Höchst Marktplatz 5.

Президія Комісії охорони могил при ЦПУЕ у Франкфурті н/М.

Повідомляємо всіх кол. українських політв'язнів, а також зацікавлєних, що 15-го березня, з ініціативи Виконавчого Комітету для будови каплиці й пам'ятників в концтаборі у Фльєсенбургу, відбудуться урочисті святкування в місті цього табору (20 км. від Вайден, Обєрпфальц).

Того ж дня відбудеться офіційна передача мавзолею, національних пам'ятників та поконцентраційних об'єктів разом з каменоломною площею, (де знайшли смерть десятки тисяч в'язнів) під опіку баварського уряду та Міжнародної фундації. У згаданих урочистостях беруть участь державні місії народів та представники народних національних груп на вигнанні.

До участі в святі запрошено також Лігу Українських Політичних В'язнів. Тому закликаємо всіх українців, а в першу чергу членів Ліги УІП взяти в цих святкуваннях якнайчисленнішу участь.

Управа ЛУПВ.

У.Т.Г.І.

СЕКТОР АВДИТОРНОГО ВИСОКОШКІЛЬНОГО НАВЧАННЯ

Українського Техн.-Господарського Інституту в Регєнсбурзі—Мюнхєні

оголошує від 10 серпня 1947 року

ВПИС СТУДЕНТІВ НА ДІЮЧІ ЗИМОВІ СЕМЕСТРИ

академічного року 1947/48, а саме:

- на 1, 2, 3, 4 сем. Агрономічно-Лісового відділу (Рєгєнсбурґ)
- на 5, 7, 8 сем. Агрономічного підвідділу (Рєгєнсбурґ)
- на 5 та 7 сем. Лісового підвідділу (Рєгєнсбурґ)
- на 1, 3, 5 сем. Вєтеринарного відділу (Мюнхєн)
- на 1, 3, 5 сем. Будівельного відділу (Рєгєнсбурґ)
- на 1, 2, 3, 4 сем. Хємічно-Тєхнологічного відділу (Рєгєнсбурґ)
- на 1, 2, 3, 5 сем. Фармацевтичного відділу (Мюнхєн)
- на 1 семєстр Електротєхнічного відділу
- на 1, 3, 4 сем. Економічного Факультєту (Рєгєнсбурґ)
- на 5 семєстр Комерційно Банкового відділу (Рєгєнсбурґ)

Якщо на якийсь семєстр, що тут не зазначений, зголоситься більша кількість бажаючих, то буде розпочатий ще й той семєстр.

Дійсними студентами можуть бути особи з закінченою середньою освітою. За впису на другий і дальші семєстри прохання треба долучити, крім матурального свідомства, ще й документи про закінчення відповідних попередніх семєстрів на інших подібних рівнозначних вищих школах.

Вписове становить 20, а студійне 250 нім. марок за семєстр. Детальні інформації інтересанти можуть знайти в книжці-довіднику УТГІ: „Правила, програми та пляни навчання“ (140 стор.), що саме вийшла з друку і висилається інтересантам за 15 нім. марок. Вписувати від Секретаріятів УТГІ в Регєнсбурзі й Мюнхєні.

Тєрмін впису закінчується дня 30 вересня 1947 р., а з 1 жовтня 1947 р. розпочинаються регулярні заняття.

Прохання подавати на ім'я Ректора Українського Технічно-Господарського Інституту через Секретаріят УТГІ:

1. Ukrainisches Institut, Regensburg, Ganghofer-Siedlung, Paul-Heysesstr. 2
2. Ukrainisches Technisch-Wirtsch. Institut, München 8, (Ramersdorf), Führichstr 53/II (Dip.) Ing. Tustanivskyj.

У.Т.Г.І.

СЕКТОР ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

Українського Техн.-Господарського Інституту в Регєнсбурзі

Продовжує вписи на:

Позаочно Економічний Факультет — I семєстр (предмети: Політична економія, Загальна наука права, Теорія кооперації, Історія України, Господарство місцевого самоврядування, Комерційна аритметика, Соціальна гігієна, Загальна торг. Кореспонденція, Англійська мова) студ. такса 520 НМ.

Позаочну Високу Школу Державних Наук — I семєстр (предмети: Політична економія, Загальна наука права, Основи журналізму ч. I та II, Історія України, Українська мова, Англійська мова, Історія української прєси) — студ. такса 575 НМ.

Курси Журналістики — I цикл (предмети: Політична економія, Загальна наука права, Основи журналізму ч. I та II, Історія української прєси, Англійська мова) студ. такса 440 НМ.

Позаочні курси українознавства — I цикл (предмети: Історія України, Історія української літератури ч. I, Народна словесна творчість, Націологія, Українська мова, Історія української прєси) — студ. такса 235 НМ.

Цикл Ботаніки (предмети: Морфологія, Анатомія, Систематика, Фізіологія рослин) студ. такса 200 НМ.

До вищєзгаданих шкіль і курсів приймаються: в студенти — особи з матурою, в курсанти — належно підготовлені до студій.

Поодинокі предмети вищєзгаданих шкіль і циклів та на такі поодинокі курси: Українська культура, Торговельне право, Дєндрологія (шпилькові породи), Американське промислове пасічництво, Загальне господарство, Горюдинство закритого ґрунту, Практичне миловарство; на предмети всі приймаються лише курсантами.

При вписі на будь-який курс чи предмет; ще вписового 20 НМ, при вписі на декілька курсів вписове платиться лише 1 раз.

Детальні інформації інтересанти можуть знайти в книжці-довіднику УТГІ: „Правила, програми та пляни навчання“ (140 ст.), що саме вийшла з друку і висилається інтересантам за 15 НМ. Вписувати від секретаріятів УТГІ в Регєнсбурзі й Мюнхєні.

Інформації, проспекти та бланки для впису жадайте від найближчої делегатури УТГІ, або безпосередньо від сектору позаочного навчання УТГІ.

Ukrainisches Technisch-Wirtschaftliches Institut, Regensburg, Ganghofersiedlung, Paul-Heysesstraße 2.

Розшуки

Анатоль Сидор розшукує двоюрідну сестру Тоню та Лїду Бредихіну Тоню Півневу. Адр.: ред. „Укр.Вісті“ Neu Ulm, Ludwigstr. 10.

— Мартиненко Аркадій — відгукніся на „Українські Вісті“ для Хоменка Анатолія.

— Рідні та знайомі відгукніться на адресу „У. В.“ для Мухоморовського Остапа. 43—3

— Глаголь Павло відгукніся для брата Петра на „Українські Вісті“.

— Дружину Ірину та сина Віктора — Михайло Гладкий, Dillingen/Donau, Luitpoldkaserne. 9—1

— Своїх рідних та знайомих розшукує Забірайло Тася: Karlsruhe, Forstnerkaserne, Bl. 5, Z. 6. 6—5

— Батька Грозного Тимофія, дядьків: Грозного Максима та Грозного Михайла. Сестру — Грозну Олександру розшукує Віктор Грозний: Winnhorst 6. Hannover, Ukr.-Lager, Baracke 23/14. 7—2

— Дідєнка Василя Радіоновича, Михайла, Олексія, востаннє — Олександрія 20. 10. 1943. Розшукує Марія. Писати на „Українські Вісті“ (Алла). 17—2

— Жилок Олену і Стефу розшукує батько М. Жилок, 1118 Marion Ave, Windsor Ont. Canada. 18—3

— Доньку Васидіну, Ягора Бондарєнка, Прасола Олексія, Олексєнка Івана, Сливченка Дєм'яна розшукує Прасол Трохим. Писати „Українські Вісті“ для „Полі“. 19—2

— Хто знає про долю Юрка Чернявського, Бартова Василя, Юзєпольського Казимира, прошу подати на адресу: Дієк Володимир, Neustadt-Aisch, (13a) Luitpoldstr. 5. 2—1

— Рідних і знайомих пошукує Потапенко А. Писати на „Укр. Вісті“.

— Онисковича Миколу — писати на „Українські Вісті“ для Дмитра.

Текстильна фарба

вишневого, чорного, темно-зеленого кольорів

є тимчасово в продажі оптово та в роздріб.

Замовлення слати: Farbenhaus, Mannheim, L. 4. 6.

Фарбарня

в Аугсбурзі (Сомме-Казєрне) фарбує різний одяг на всі кольори. Замовлення приймається щодня, крім неділь і свят. Відбирати можна кожної п'ятниці й суботи.

Адміністрація.

ДО НАШИХ ЗАМОВЦІВ

Подаємо таксу оплати за надрукування оголошень в нашому часописі 1 стор. — 600 НМ, 1/2 стор. — 350 НМ, 1/4 стор. — 200 НМ, 1/8 стор. — 100 НМ, 1/16 стор. — 50 НМ, 1/32 стор. — 25 НМ. В тексті — 100% надвишки.

РОЗШУКИ — 50 пфєніг. за кожне окреме слово.

Належну суму слід надсилати разом з текстом оголошення.

Без попередньої оплати — оголошень друкувати не будемо.

Адміністрація.

Часопис «УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ» виходить ДВІчі НА ТИЖДЕНЬ: у середу і суботу

Прймається передплату:

На 1 місяць — 8 НМ

„ 3 „ — 24 НМ

Ціна окремого числа 1 НМ.

Організуйте групову передплату та зголошуйтеся для кольпортажу. — Кольпортаж знизка 20%. — У справах передплати, одержування часопису, зміни адреси тощо — звертатися листово і особисто до Administration „Ukrainiski Wisti“ Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

Видавнича Спілка

„УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ.

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу невміщєних дописів листується лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати не окремим редакторам, а Редакції:

Redaktion «Ukrainiski Wisti» Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Бльок «А» від 8—12 год. щовєсно, крім суботи.

Authorized by Information Control Division

Druck: — Ukrainische Zeitunge Neu-Ulm — Ludwigstraße 10

„Проблеми“

(Закінчення з 5-ої стор.).

ми і світовими війнами з нечуваним більшовицьким, польським і німецьким терором, еміграціями й депортаціями—виявило більше наукової енергії ніж передреволюційнє. Праці Липинського, Щєрбаківського, Чижєвського, Д. Дорошенка, Кубійовича, П. Зайцева, С. Тимошенка та інших на еміграції, а з другого боку великий розмах Української Академії Наук в УСРР — це великий доробок, який не стане нижче передреволюційного тридцятиріччя навіть із його історичними працями М. Грушевського та В. Липинського. В двадцятих і початку тридцятих років наші підсоветські вчені розгорнули українську науку з вузкого гуманітарного терену на майже всі без винятку наукові галузі, виробивши побіжно українську термінологію і мову. Досить глянути на таку „дрібницю“, як мапу ґрунтів України — це плід багатолітньої праці академіка Соколовського і його школи, щоб уявити собі розмах і значєння зусиль на різних наукових діялєнках. Або проглянути звіти архєологічних експедицій (напр., щодо Трипільської культури). Не можна недоцінювати праці українського науковця під Советами тільки тому, що самі науковці ті є сьогодні в „політичному полоні“, або в тюрмі, або в передчасній могилі.

Журнал „Проблеми“ викликає багато думок, питань, заперечєнь. Годі охопити все це в газетній статті. Думаємо, що він викликає багато заперечєнь, як і прихильних відгуків. Може в тому його цінність. „Проблеми“ свідчать про те, що наша громадсько-політична думка така хоче вибратися із повоевного хаосу. Але покищо — не може.

Та хто справді хоче — той колись і зможе.